

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 347/2016
01.03.2017. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Весне Поповић, председника већа, Лидије Ђукић и Божидара Вујичића, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., чији је пуномоћник Оливера Стевановић, адвокат из ..., против тужене Републике Србије, коју заступа Државно правобранилаштво – Одељење у Зајечару, ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиље, изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж 1021/15 од 29.10.2015. године, у седници одржаној 01.03.2017. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Апелационог суда у Нишу Гж 1021/15 од 29.10.2015. године, у ставу првом изреке, тако што се **ОДБИЈА** жалба тужене Републике Србије и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Основног суда у Зајечару П 1393/2013 од 07.04.2015. године, у усвајајућем делу става првог изреке и у ставу другом изреке.

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиље изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж 1021/15 од 29.10.2015. године, у ставу другом изреке.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужена да тужиљи на име трошкова ревизијског поступка плати 22.500,00 динара, у року од 15 дана од пријема преписа пресуде.

Образложење

Пресудом Основног суда у Зајечару П 1393/2013 од 07.04.2015. године, ставом првим изреке, обавезана је тужена да тужиљи плати на име накнаде нематеријалне штете за душевне болове због смрти рехабилитованог лица, њеног оца, 1.000.000,00 динара са законском затезном каматом од 07.04.2015. године до исплате, у року од 15 дана под претњом извршења, док је тужбени захтев до тражених 6.000.000,00 динара одбијен као неоснован; ставом другим изреке, обавезана је тужена да тужиљи на име накнаде парничних трошкова плати 196.175,00 динара у року од 15 дана под претњом извршења.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж 1021/15 од 29.10.2015. године, ставом првим изреке, преиначена је пресуда Основног суда у Зајечару П 1393/2013 од 07.04.2015. године, у усвајајућем делу става првог изреке, тако што је одбијен као неоснован тужбени захтев тужиље за већи износ од 700.000,00 динара до 1.000.000,00

динара досуђеног првостепеном пресудом са законском затезном каматом и у ставу другом изреке и обавезана тужена да тужили на име трошкова парничног поступка плати 180.100,00 динара у року од 15 дана од пријема пресуде; ставом другим изреке, у преосталом делу става првог изреке одбијене су као неосноване жалбе тужиле и тужене и првостепена пресуда је у том делу потврђена.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужилца је изјавила ревизију због погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану пресуду на основу члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 72/11, 55/14), Врховни касациони суд је нашао да је ревизија тужиле делимично основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју се у ревизијском поступку пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилца је ћерка пок. ББ, бив. из ..., рехабилитованог решењем Вишег суда у Зајечару Рех 54/12 од 21.12.2012. године, јер је без судске или административне одлуке стрељан из идеолошких и политичких разлога и сахрањен у заједничкој гробници са још 25 жртава партизанске локалне власти. У време смрти оца тужилца је имала 7 година и одрастала је у сеоској средини у породичном домаћинству са мајком. Трпела је душевне болове због стрељања оца и омаловажавања средине у којој је живела, а према налазу и мишљењу судског вештака неуропсихијатра тужилца је због смрти оца 11 година трпела душевне болове јаког интензитета, две године средњег интензитета и неколико месеци слабог интензитета.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, судови су правилном применом материјалног права из члана 26. став 4. Закона о рехабилитацији ("Службени гласник РС" бр. 92/2011), утврдили да тужилца спада у круг лица која имају право на накнаду нематеријалне штете за душевне болове због смрти рехабилитованог лица, у складу са законом којим се уређују облигациони односи и првостепени суд је применом члана 200. Закона о облигационим односима, одмерио висину накнаде штете од 1.000.000,00 динара.

Међутим, другостепени суд је преиначио првостепену пресуду и погрешном применом члана 200. Закона о облигационим односима одмерио висину накнаде штете од 700.000,00 динара.

По оцени Врховног касационог суда износ досуђен побијаном одлуком за претрпљене душевне болове због смрти рехабилитованог лица није правилно и адекватно одмерен, због чега не представља правичну накнаду овог вида нематеријалне штете. У конкретном случају, отац тужилце је био стрељан из идеолошких и политичких разлога без судске или административне одлуке, у време када је тужилца имала 7 година. Због смрти свог оца била је омаловажавана у средини

у којој је живела и преко 11 година је трпела душевне болове. Правична накнада нематеријалне штете, као облик отклањања штетних последица, обзиром да реституција по природи ствари није могућа, састоји се у исплати суме новца као сатисфакцији за претрпљену нематеријалну штету, да би се код оштећеног успоставила психичка и емотивна равнотежа, која је постојала пре штетног догађаја. Врховни касациони суд је ценио све релевантне околности које утичу на одмеравање висине накнаде штете на основу члана 200. став 2. Закона о облигационим односима, пре свега имајући у виду године старости тужиле у време смрти њеног оца, као и интензитет и дужину трајања душевних болова, па налази да је правична новчана накнада за претрпљене душевне болове због смрти оца 1.000.000,00 динара. Како је правноснажном пресудом, због погрешне примене материјалног права, тужилци досуђен мањи износ, Врховни касациони суд је преиначио побијану одлуку, тако што је одбио жалбу тужене и потврдио првостепену пресуду у усвајајућем делу за укупно 1.000.000,00 динара.

Преко досуђеног, а до траженог износа на име накнаде овог вида нематеријалне штете тужбени захтев је неоснован, јер досуђивање у већем износу не би одговарало значају повређеног добра и циљу коме накнада служи, што је од утицаја на одређивање висине штете, на основу члана 200. став 2. Закона о облигационим односима и ревизија је у том делу неоснована.

Из наведених разлога, Врховни касациони суд је одлучио као у изреци, на основу члана 416. став 1. и 414. став 1. Закона о парничном поступку.

Одлука о трошковима поступка донета је на основу члана 165. Закона о парничном поступку.

**Председник већа-судија
Весна Поповић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић